L. 193.

III. KURENDA SZKOLNA.

1863.

L. Kość. 3701 z r. 1862.
Ustawa o szanowaniu mieszkań.

Już w Kurendzie II. szkol. b. r. pod tąż samą Liczbą podaliśmy tak Szan. Duchowieństwu jako i Nauczycielstwu do wiadomości Ustawę względem *wolności osobistéj*. Teraz zaś umieszczamy poniżéj *Ustawę* inną, w Dzienniku praw Państwa w Zeszycie XXXIX. r. 1862 pod L. 88 z 27. List. wydrukowaną, ku *obronie prawa domowego* (zum Schutze des Hausrechtes) która tak brzmi:

„Na wniosek obu Izb Mojéj Rady państwa spowodowany jestem, w celu obrony nietykalności mieszkań od wykroczeń organów władzy publicznéj, rozporządzić co następuje:

§. 1. Rewizya domowa, to jest przeszukanie mieszkania lub innych miejsc należących do pomieszkania, może być zazwyczaj przedsiębraną jedynie na mocy rozkazu sędziowskiego, opatrzonego pobudkami. Rozkaz ten winien być doręczony osobie dotyczącéj natychmiast, albo przynajmniéj w ciągu najbliższych 24 godzin.

§. 2. W celach wymiaru sprawiedliwości karnéj, jeśli zwłoka zagraża niebezpieczeństwem, rewizya domu może być zarządzoną także bez rozkazu sędziowskiego przez urzędników sądowych, urzędników władzy bezpieczeństwa albo przez przełożonych gmin. Wyznaczony do jéj uskutecznienia urzędnik ma być zaopatrzony w piśmienne upoważnienie, które winien okazać osobie dotyczącéj. W tym celu rewizya domowa może być także przedsiębraną przez organa bezpieczeństwa z własnéj mocy, jeżeli wydany został przeciw komu rozkaz stawienia się lub aresztowania, albo jeśli kto na gorącym uczynku został przydybany, jeśli go głos publiczny naznacza za podejrzanego o czynność kary godną albo jeśli go się dostrzeże w posiadaniu przedmiotów wskazujących udział jego w kary godnéj czynności. W obu przypadkach tych ma być osobie dotyczącéj na żądanie jéj doręczone zaraz lub przynajmniéj w ciągu najbliższych 24 godzin poświadczenie względem odbycia rewizyi i powodach jéj.

§. 3. Dla nadzoru policyjnego lub skarbowego organa tych władz mogą przedsiębrać rewizye domowe w przypadkach jedynie ustawą oznaczonych. Wszelako i tu obowiązują przepisy powyższego paragrafu co do upoważnienia do odbycia rewizyi i poświadczenia z jéj odbycia.

§. 4. Wszelka rewizya domowa przedsiębrana w wykonaniu urzędu lub służby wbrew powyższym postanowieniom, karaną ma być w razie złego zamiaru jako zbrodnia nadużycia władzy urzędowéj (§. 101. kod. kar.), a w innym razie jako przekroczenie obowiązków urzędu publicznego według przepisów §. 331 i 332 kod. kar.

§. 5. Rewizye domowe służące do nadzoru policyjnego, jako i w celach wymiaru sprawiedliwości karnéj mają być przedsiębrane według przepisów postępowania procesu karnego. Przedsiębranie rewizyi dla nadzoru finansowego ma się odbywać według przepisów ustawy karnéj fiskalnéj.

§. 6. Przy każdéj rewizyi, gdzieby nic podejrzanego nieznaleziono, ma być osobie dotyczącéj na żądanie jéj wydane poświadczenie w téj mierze.

Naczelnik Mojego ministerstwa sprawiedliwości, tudzież Ministrowie policyi i skarbu mają polecone sobie wykonanie niniejszéj ustawy.

Franciszek Józef w. r.
Arcyksiąże *Rajner* w. r.
Lasser w. r. *Mecsery* w. r. *Plener* w. r.“

L. 59.

Śpiewnik niemiecki (Liederbuch) dla katolickich szkół ludowych w Cesarstwie Austryackiém.

Wys. C. K. Komissya Namiestnicza Krakow. pod. d. 30. Grud. r. z. L. 12140 następujące Nam o tém przysłała Uwiadomienie.

„Das von dem Consistorialrathe Josef Gabler in St. Pölten zusammengestellte, und von dem dortigen bischöflichen Ordinariate gut geheißene Liederbuch für die katholischen Volksschulen im Kaiserthume Österreich ist im Wiener k. k. Schulbücherverlage erschienen, und mit den Musiknoten broschirt um 34, in Leinwandrücken 39 ohne die Musiknoten in Leinwandrücken 22 Neukreuzer zu haben.

Es enthält 178, in die Abteilungen: I. Religion und Tugend; II. Kaiser und Vaterland; III. Arbeitsamkeit und Fleiß; IV. Eintracht und Liebe; V. Frohsinn und Scherz, geschiedene, aus dem deutschen Dichterschatze ausgewählte Lieder, denen es nach dem Urteile des Professors der Musikgeschichte an der Wiener Universität sehr zu Statten kommt, daß ein so nahmhafter Teil Volksmelodien angepaßt ist. Die k. k. Hof- und Staatsdruckerei hat den Druck beider Ausgaben besorgt.

Hievon wird das Hochwürdige Consistorium im Grunde Erlasses des hohen Staatsministeriums vom 12. Dezember l. J. Z. 12137/857 zur Verständigung der unterstehenden Volksschulen und Lehrbildungsanstalten in Kenntniß gesetzt.“

Co niniejszém ogłasza się celem obznajmienia się z treścią tego śpiewnika, i korzystania z niego w miejscu ludności niemieckiéj, albo osądzenia może, coby się dało ku zbudowaniu przetłomaczyć. Tarnów dnia 22. sty. 1863.

Z. 74.

Armenschulen für Töchter dürftiger Eltern.

Die Visitatorin der Schwestergemeinde der hristlichen Liebe vom h. Vinzenz a Paulo in Galizien und Krakau hat beim h. k. k. Staatsministerium um Bewilligung zur Errichtung von Armenschulen für Töchter dürftiger Eltern im Bereiche dieser

Ordensgemeinde gebethen, in welchen der Unterricht in der Religion, im Lesen, Schreiben und Rechnen und in den gewöhnlichen weiblichen Handarbeiten von den der Ordensgemeinde angehörigen Lehrerinnen ertheilt würde. Diesem Gesuche hat, laut Eröffnung der Krak. k. k. Statth. Kom. am 6. Jänner 1863, Z. 12139, das hohe k. k. Staatsministerium mit Erlaß v. 11. Dez. 1862 Z. 11294 mit dem Vorbehalte zu willfahren befunden, daß die, sowohl den Lehrplan an Volksschulen, als auch deren Beaufsichtigung durch die gesetzlichen Aufsichtsorgane betreffenden Vorschriften, auch auf diese Schulen ihre volle Anwendung behalten, was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Tarnow den 22. Jänner 1863.

Z. 78.

Israelitische Lehrbücher.

Im Wiener Schulbücher-Verlage ist erschienen: Neue hebräische Lesefibel für israelitische Volksschulen. Preis geb. 13 kr.

Die Hochw. S. D. Aufsicht wolle die in ihrem Schulbezirke etwa bestehenden israelitischen Religionslehrer auf dieses Schulbuch aufmerksam machen, weil nur dieses beim hebräischen Sprachunterrichte in der Volksschule zu gebrauchen ist.

Als Lehrbücher beim israelitischen Religionsunterrichte dürfen, mit Ausschluß jedes Manuskriptes, oder Diktates gebraucht werden:

1. *Netir Emuna*, oder biblischer Katechismus von Dr. Wolfgang Wessely, Prag.
2. *Alume* Josef: Unterricht in der mosaischen Religion für die israelitische Jugend, von F. Fohlson, Wien 1824.
3. *Or Thora*, Leitfaden beim Religionsunterrichte der israelitischen Jugend von Leopold Breuer, Wien 1851.
4. Lehrbuch der israelitischen Religion an Synagogen und israelitischen Schulen im Königreiche Würtemberg, Stuttgard 1848.
5. Leitfaden bei dem Elementarunterricht in der mosaischen Glaubens- und Sittenlehre, von Peter Beer, Prag 1832.

Das Buch „Bne Zion" ist in den jüdischen Schulen nicht mehr zu gebrauchen.

Tarnow den 22. Jänner 1863.

L. Kość. 642 i 652.

Uwzględnienie Aspirantów do Zakonu OO. Kapucynów i Dominikanów co do nauk Gymnazyalnych i t. d.

Rozporządzeniem Wys. Namiestniczéj Komissyi Krakow. z 31. Stycznia r. b. L. 4923 i 4925 Aspiranci do wzmiankowanych Zakonów dla VII. i VIII. albo i niższéj klasy Gymnazyalnéj przyrzeczone mają toż same uwzględnienie, co i Zakon OO. Bernardynów lub Karmelitów, w Kurendzie IV. i XII. szk. r. z. wyrażone, mianowicie *ułatwienie w języku greckim, w fizyce, etyce i metafizyce, a uwolnienie z matematyki*... obok dobrodziejstwa dodatku alimentacyi z funduszu relig. Co niniejszém podaje się do wiadomości celem oświecenia kandydatów do tych pobożnych Zgromadzeń. Tarnów 19. Lutego 1863.

L. Kość. 691.

Ostrożność z zapałkami i t. d.

Wysoki C. K. Rząd krajowy zrobił smutne spostrzeżenie, że przyczyny tak często wydarzających się pożarów pochodzą najwięcéj z tego, że się patyczki zapałkowe pozostawiają w domach nieukryte, więc dzieci łatwo z igraszki zapalając je, i domy podpalają; tudzież że rodzice, gospodarze, często w zamkniętych domach drobne dzieci obok rozpalonego ognia zostawiają. Również uczy doświadczenie, że i służący zapałki nieprzygaszone w oborach lub stodołach porzucają, albo tytóń palą, nieuważając zupełnie na dalsze skutki, i tym sposobem wielkie nieszczęścia wynikają. Mając wysoki Rząd Krakowski powyższe przyczyny na uwadze, udał się do Nas z Odezwą z 15. Lutego 1863 L. 10851, abyśmy Szanownemu Duchowieństwu zalecili, dać ludowi stósowną naukę, jak sobie mają postępować, gdy dzieci same w domu zostawić muszą. Wypada im przedstawić, że zapałki znajdujące się w domu, potrzeba ukrywać w takiém miejscu, zkądby ich dzieci wydobyć nie potrafiły; wypada ogień przygaszać zupełnie, jeżeli ktoś z dorosłych osób w domu zostać niemoże, aby go dzieci rozniecić niemogły. Trzeba i dziewkom i parobkom często przypominać, i uważać na to, aby niezagaszonych patyczków w oborze lub gumnach niezarzucali, albo raczéj aby takich w tych miejscach, lub na poddaszach nieużywali, a wszystkim ostrożność co do palenia tytoniu zalecać. I Szanownym Braciom kapłanom przypomnieć należy, żeby uważali na ludzi kościelnych, którzy także mniéj ostrożnie postępują sobie w kościele z zapałkami.

Tak przy łasce Bożéj usunie się sposobność do pożarów, które tyle nieszczęścia nie tylko na szczególne rodziny, ale i na całe gminy sprowadzają.

Niewątpimy, że stósując się Szanowne Duchowieństwo do téj myśli gorliwie zajmie się stósowną w tym względzie nauką.

Niemniéj Szanowni Nauczyciele zwracać będą uwagę młodzieży na ostrożność z ogniem i na niebezpieczeństwo, jako i na klęski z nieuwagi wynikające.

Tarnów dnia 26. Lutego 1863.

☞ Przypisek na dole strn. 58 Kurendy XV. szkolnéj z r. 1862 **„Pod tę rubrykę“** i t. d. do Patentu stemp. przekreślnąć, którego sprostowanie znajduje się w Kurendzie Kość. II. r. b. pod L. 471.

Z Konsystorza Biskupiego.

Tarnów dnia 5. Mar. 1863.

Józef Alojzy,
Biskup Tarnowski.

Jan Figwer,
Kanclerz prow.

Tarnów i Jasło. Drukiem A. Rusinowskiego, 1863.